

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

Instytut Sobieskiego zaprezentował raport autorstwa dr. Łukasza Zaborowskiego pt. „Stołeczne - metropolitalne - województwo warszawskie? Wzorce europejskie a polska przestrzeń. Kierunki zmian”, poświęcony analizie europejskich modeli regionów stołecznych oraz propozycjom zmian w organizacji województwa mazowieckiego.

Autor wskazuje, że celem opracowania jest znalezienie modelu, który pozwoli jednocześnie wzmacniać pozycję Warszawy jako europejskiej metropolii i stworzyć lepsze warunki rozwoju dla pozostałych części Mazowsza. W raporcie zaproponowano m.in. utworzenie odrębnego województwa warszawskiego obejmującego funkcjonalny obszar metropolitalny stolicy oraz reorganizację pozostałej części obecnego województwa mazowieckiego.

Po prezentacji raportu odbyła się debata ekspercka z udziałem:

- dr Łukasza Zaborowskiego – ekspert IS ds. rozwoju regionalnego i transportu,
- dr Justyny Orchowskiej – doktor nauk społecznych Uniwersytetu Warszawskiego, socjolożka,
- prof. dr. hab. Przemysław Śleszyński – profesor nauk społecznych w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN w Warszawie.

W trakcie dyskusji eksperci zwracali uwagę, że proponowana reforma powinna być oceniana nie tylko z perspektywy administracyjnej, lecz przede wszystkim przez pryzmat rzeczywistych powiązań funkcjonalnych między Warszawą a otaczającymi ją gminami.

Prof. Przemysław Śleszyński podkreślał, że wydzielenie regionu stołecznego jest kierunkiem zgodnym z europejskimi trendami, jednak zaproponowane granice wymagają dalszych analiz opartych na danych dotyczących codziennych powiązań mieszkańców i dojazdów. Wskazywał również na potrzebę dopracowania koncepcji województwa płocko-siedleckiego, aby zapewnić jego wewnętrzną spójność i efektywność funkcjonowania.

„Całościowo, wydzielenie nowego regionu stołecznego to krok w dobrym kierunku, ponieważ, po pierwsze wydzielamy region stołeczny na podstawie funkcjonalnej jednostki samorządowej Warszawy. Takie regiony wyznacza się na podstawie powiązań funkcjonalnych, czyli głównie na

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

podstawie czynników ekonomicznych i zarobkowych. Jeśli uznalibyśmy, że województwo warszawskie jest wyznaczone na podstawie regionu funkcjonalnych powizań, to te granice z pewnością powinny zostać lekko zmienione” – powiedział prof. Śleszyński.

„Pomysł podzielenia na część północną i południową jest bardzo dobry, najbardziej racjonalny i odpowiedni, przy modelu, w którym zachowujemy duże województwa, takie połączenie jest bardzo dobre. Jednakże pojawia się pytanie o część północną– mianowicie czy zaproponowane bieguny Płock i Siedlce, nie są od siebie za bardzo oddalone i czy w takim wypadku ludzie nie poruszałiby się przez Warszawę” – dodał prof. Śleszyński.

-

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

Dr Łukasz Zaborowski zaznaczał, że Europa nie wypracowała jednego modelu organizacji regionów stołecznych, a rozwiązania stosowane w poszczególnych państwach są bardzo zróżnicowane. Jego zdaniem proponowana reforma powinna prowadzić do lepszego wyposażenia województw w infrastrukturę publiczną i usługi, tak aby mieszkańcy mogli zaspokajać podstawowe potrzeby w obrębie własnego regionu, bez konieczności uzależniania się od Warszawy. Podkreślał również, że po 25 latach funkcjonowania obecnego podziału administracyjnego warto rozpocząć dyskusję nad nowymi rozwiązaniami.

„Polskie województwa wbrew obiegowej opinii są całkiem spore. W tej sprawie nie ma standardów europejskich, na które powołują się niektórzy ludzie. Państwa różnicują się względem tego na jakim szczeblu region stołeczny wyróżnia się na tle pozostałych. Może być też taka sytuacja, że

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

stolica jest gminą, a dodatkowo występuje na poziomie pośredniego szczebla administracyjnego i dużego regionu administracyjnego, czyli miasta stołecznego o charakterze ziemskim. Takim przykładem jest Rzym. Przeciwnym przypadkiem jest np. Kopenhaga, która nie jest stolicą żadnego obszaru metropolitalnego” – podkreślił dr Zaborowski.

Dr Justyna Orchowska zwróciła uwagę na społeczny wymiar proponowanych zmian. Podkreślała, że choć Warszawa konkuruje z innymi metropoliami na poziomie międzynarodowym, mieszkańcy funkcjonują przede wszystkim w skali lokalnej. Jej zdaniem debata o reformie administracyjnej powinna uwzględniać kwestie dostępu do edukacji, ochrony zdrowia i usług publicznych oraz przeciwdziałania depopulacji mniejszych miejscowości. Zwróciła także uwagę na konieczność wzmacniania lokalnych ośrodków, aby ograniczać pogłębianie dysproporcji rozwojowych między stolicą a pozostałymi częściami regionu.

„O ile możemy myśleć o Warszawie jako metropolii i mieście konkurującym globalnie, to mieszkańcy myślą jednak w charakterze lokalnym. Powinniśmy dążyć do wzmocnienia ośrodków lokalnych, chociaż takie dążenia mogłyby doprowadzić do zagarnięcia i wygranej ekonomicznej tego regionu stołecznego i doprowadzenie do zbiednienia proponowanych regionów północnego i południowego prezentowanej w tej nowej koncepcji” – powiedziała dr Orchowska.

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

Komentarz do raportu przedstawili Zygmunt Frankiewicz – senator, Przewodniczący senackiej Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Maria Koc – posłanka, polityk i urzędniczka samorządowa.

Zygmunt Frankiewicz podkreślał, że pogłębiająca się depopulacja i spadek efektywności infrastruktury publicznej w wielu gminach wymagają rozpoczęcia szerokiej dyskusji o przyszłym kształcie podziału administracyjnego kraju. W jego ocenie obecny model coraz częściej prowadzi do rozwiązywania skutków problemów zamiast ich przyczyn, dlatego rozmowa o zmianach nie powinna być odkładana.

„Pomysł na życie jest potrzebny teraz i o problemie depopulacji trzeba mówić już teraz. W tej chwili jest mnóstwo gmin, w których rodzi się parę dzieci na rok, a funkcjonuje kilka bądź kilkanaście szkół. Ta infrastruktura nie spełnia swojej funkcji – jest nieefektywna. Zadania, które taka

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

infrastruktura powinna spełniać, nie są wypełniane wcale lub są wypełniane w minimalnej skali. To z kolei prowadzi do osłabienia rozwoju. My leczymy objawowo. Zamiast leczyć przyczyny, my leczymy objawy. Przyczyną jest nieodpowiedni podział administracyjny i należałoby zacząć od uporządkowania administracyjnego kraju zupełnie od nowa. Bariery w tym przypadku są decyzje polityczne. Nikt trefnego tematu nie chce dotknąć, ale my musimy zacząć rozmawiać o tym już teraz, bo w przyszłości po prostu z tym tematem utknijemy. Myślę, że trzeba zacząć nad tym pracować i to podkreślę, już teraz, bo w przyszłości będziemy mieli tylko gorsze warunki” – zaznaczył Zygmunt Frankiewicz, polski samorządowiec, inżynier i nauczyciel akademicki, doktor habilitowany nauk technicznych, prezydent Gliwic, senator X i XI kadencji.

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

Maria Koc wskazywała natomiast na silne związki funkcjonalne wielu gmin z Warszawą oraz dominującą pozycję stolicy w województwie mazowieckim. Jej zdaniem wyodrębnienie województwa warszawskiego mogłoby umożliwić prowadzenie odrębnych strategii rozwoju dla metropolii i pozostałej części regionu, ponieważ problemy Warszawy i problemy pozostałych powiatów wymagają innych instrumentów oraz odmiennych polityk publicznych. Wszyscy uczestnicy debaty zgodzili się, że niezależnie od ostatecznego kształtu proponowanych rozwiązań dyskusja o przyszłości organizacji przestrzennej Mazowsza i roli Warszawy w systemie administracyjnym Polski jest potrzebna i powinna zostać podjęta odpowiednio wcześniej.

„Związki mniejszych gmin z Warszawą są bardzo silne. Należy się przyglądnąć poziomowi potrzebnych zmian, a dyskusja po prostu musi się odbyć – oczywiście lepiej wcześniej niż za późno. Warszawa zawsze zdominuje region, w którym jest. I zasysa fundusze, infrastrukturę, transport publiczny, węzły komunikacyjne. Nieważne kto będzie nią rządził, ona zawsze będzie na pozycji dominującej i będzie zabierała takie rzeczy innym gminom. Województwo mazowieckie jest bogate z powodu Warszawy, ale pozostałe gminy i powiaty nie są już w tak dobrej pozycji”

„Wyłączenie Warszawy z województwa może być podstawą do stworzenia osobnych strategii rozwiązywania problemów, osobnych podmiotów, ponieważ problemy Warszawy nie są w całości problemami województwa mazowieckiego, a problemy pozostałych powiatów i gmin nie są odpowiednio problemami Warszawy. Dzięki wyłączeniu Warszawy będzie możliwe zaadresowanie każdego z tych problemów osobno, w takim stopniu, który gwarantowałby lepsze zaopiekowanie się i rozwiązanie problemu” – podkreślała Maria Koc, polska polityk i urzędnik samorządowy, senator VIII, IX i X kadencji, wicemarszałek Senatu IX kadencji, posłanka na Sejm X kadencji.

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

Konferencja prasowa dotycząca raportu prezentującego zalety wyłączenia Warszawy z województwa mazowieckiego odbyła się 9 lipca w Polskiej Agencji Prasowej.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom wydarzenia – w szczególności Wójtom, Burmistrzom, Prezydentom miast, przedstawicielom samorządów, administracji publicznej, środowiska naukowego oraz ekspertom – za obecność i aktywny udział w dyskusji. Wierzymy, że rozpoczęta debata stanie się impulsem do dalszej, merytorycznej rozmowy o przyszłości organizacji przestrzennej Polski oraz wyzwaniach stojących przed samorządami i regionami w najbliższych dekadach.

Zapraszamy do zapoznania się z całym

raportem: <https://sobieski.org.pl/stoleczne-metropolitalne-wojewodztwo-warszawskie-wzorce-europejskie-a-polska-przestrzen-kierunki-zmian/>